Ўзбекистон - келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг газетаси

3 МАЙ, СЕШАНБА. Сотувда эркин нархда. № 86 (834). 1994 ЙИЛ

ИСТИҚЛОЛДЕК БУЮК НЕЪМАТНИНГ ҚАДРИГА ЕТАДИГАН, УНИ МУСТАҲКАМЛАЙДИГАН, ЎЗ ҚАДР-ҚИММАТИНИ БИЛАДИГАН СОҒЛОМ АВЛОДНИ ТАРБИЯЛАШ ҲАММАМИЗНИНГ ЗИММАМИЗГА ТУШДИ. ИШОНАМАНКИ, БУ ОЛИЙ ВА МАСЪУЛИЯТЛИ ВАЗИФАНИ АСТОЙДИЛ АДО ЭТАМИЗ

Ислом КАРИМОВ

МУСТАҚИЛ ВАТАННИНГ ИЛК НИШОНДОРЛАРИ

КЕЧА РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА МУСТАҚИЛ ВАТАНИМИЗНИНГ БИРИНЧИ ОЛИЙ НИШОНИ — «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИНИ ТОПШИРИШГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМ БЎЛДИ

СУРАТЛАРДА: мукофотлар топшириш пайти.

Р. НУРИДДИНОВ олган суратлар (ЎзА).

Унда республика вазирликлари ва идоралари раҳбарлари, ижодий ва бадиий жамоалар вакиллари ҳозир бўлди. Маросимни Республика Президенти Ислом Каримов табрик нутқи билан очди ва мукофотланганларга «Соғлом авлод учун» орденини тантанали суратда топширди.

Юксак нишон соҳиблари — Ф. Сулаймонова, С. Эшонтўраева, А. Хлебушкина, Д. Таганиязова, С. Хонназаров, Л. Цой, М. Ашрапова, О. Алимаҳсумов, Ш. Ерматов мукофотланганлар номидан сўзга чиқиб, ёш авлодни тарбиялаш ва камол топтириш борасидаги камтарин хизматларини юксак қадрлагани учун республика ҳукумати ва Президентига миннатдорлик билдирди. Мустақилликнинг дастлабки кунлариданоқ ватанимизда инсон саломатлиги, фуқаролар осойишталиги, келажак авлод камоли доимий диққат-эътиборда бўлиб келаётгани, бу эса халқнинг буюк давлат барпо этиш борасидаги саъй-ҳаракатларига алоҳида суръат бағишлаётгани таъкидланди.

«Соғлом авлод учун» ордени билан мукофотланганлар орасида халқаро ташкилот вакили ҳам бор эди. Чунончи, БМТ болалар жамғармаси — ЮНИСЕФнинг Марказий Осиё мамлакатлари бўйича вакили Экрем Бирединк жаноблари ватанимизнинг олий нишонига сазовор бўлди. У орденни қабул қилиб олар экан, юксак эътибор учун ўзбек халқига, Ўзбекистон ҳукумати ва Президентига миннатдорлик изҳор этди, Ўзбекистонда соғлом авлодни вояга етказиш борасида катта ишлар қилинаётганини зўр мамнуният билан таъкидлади.

Республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси, «Саодат» журналининг бош муҳаррири Ҳ. [illegible]дойбердиева, «Меҳр-шаф[illegible] ва саломатлик» жам[illegible]асининг раиси Ш. Хўжае[illegible] «Соғлом авлод учун» ор[illegible] нишондорларини жамо[illegible]чилик номидан муборакбод этди.

«Соғлом авлод учун» орденини топширишга бағишланган тантанали маросимда Республика Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Республика Бош вазири А. Муталов, Республика Президентининг Давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Т. Алимов, Х. Жўраев, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Бош вазир ўринбосари М. Қорабоев, Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков иштирок этди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИНИ ТОПШИРИШ МАРОСИМИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Қадрли дўстлар!

Айни дақиқаларда барчамиз ҳаяжонли ва тантанали бир воқеага гувоҳ бўлиб турибмиз. Бугун бу ерга мустақил давлатимиз тарихидаги илк юксак нишон — «Соғлом авлод учун» орденини топшириш маросимига йиғилдик.

Маълумки, ҳар қандай давлат, ҳар қандай жамият ҳам ўз бойликлари билан қудратли ҳисобланади. Ҳар бир халқ мамлакатнинг табиий замини, ер ости ва ер усти заҳиралари, тоғлари ва ўрмонлари, дарёю денгизлари, улкан шаҳарлари, гўзал иншоотлари билан ўз куч-қудратини намоён этишга ҳаракат қилади.

Лекин, кўп асрлик тарихий тажриба шундан далолат берадики, жамиятнинг ҳақиқий бойлиги, бу—инсон, инсон авлодидир. Кишилик жамияти эл-юртига, ватанига садоқатли, иймон-эътиқоди бутун, мард ва жасур, малакаси етук, маънавияти юксак инсонлар билан ҳақли равишда фахрланади. Бу улуғвор, бетимсол бойлик ҳар қайси давлатнинг қудратли салоҳият манбаидир.

Ана шундай ноёб фазилатларга эга авлодни тарбиялаб вояга етказаётган халқ келажакка очиқ кўз, катта ишонч билан қараши мумкин.

Табиат ато этган олий моҳиятга кўра, биз — ўзбеклар ҳаётимизнинг, умримизнинг мазмунини фарзандсиз тасаввур этолмайдиган халқмиз. Дунёга келиб муносиб фарзанд кўриш, иморат қуриш, ниҳол экиб боғ яратиш — ота-боболаримиздан бизга мерос бўлиб қолган эзгу тилак ва қутлуғ инсоний бурчдир.

Шуни алоҳида шукроналик билан таъкидлаш лозимки, халқимиз тарихнинг машаққатли синовлари оша ўзининг ана шу олижаноб хусусиятларига завол етказмай сақлаб келмоқда. Аждодларимиз ўз наслларини умумбашарий туйғулар, ўлмас Шарқ фалсафаси, миллий қадриятларимиз руҳида тарбия қилиб келганлар. Ота-боболаримиз асрлар давомида тилимизни, дилимиз ва динимизни, ўзбекнинг ўзлигини ҳар томонлама асраб-авайлаб, баркамол авлодларни вояга етқаздилар. Бундай фазилатлар асл эътиборига кўра бизнинг заҳматкаш халқимизга муносибдир ва бу билан ҳар қанча ғурурлансак арзийди.

Олдимизда мустақил буюк давлат қуришдек мураккаб ва шарафли вазифа турган бир пайтда бу маънавий қадриятларнинг аҳамияти минг карра ортади. Нега деганда, ҳар қандай улуғ мақсадларга етишиш, янги жамият, фаровон турмуш қуриш, инсон зотига муносиб гўзал ҳаёт барпо этиш, аввало, шу жамият аъзолари бўлган комил одамларга, келажак баркамол авлодга боғлиқдир. Шу боисдан ҳам ҳозирги кунда, халқимиз фарзандларимиз иқболини ўйлаб, қаттиқ бел боғлаб меҳнат қилаётган масъулиятли бир даврда мазкур тушунчалар янада теран маъно касб этади.

Азиз биродарлар!

Одамзод дунёда жуда кўп касбу ҳунарнинг эгаси бўлиши мумкин. Қурувчи, деҳқон, боғбон, шоир, олим бўлиб ном қозониш, мол-мулк, бойлик орттириш мумкин. Лекин Оллоҳ таоло инсонга ато этган энг катта бойлик, энг улуғ бурч борки, уни дунёдаги ҳеч бир нарса билан қиёслаб бўлмайди. Бу — фарзанд кўриб, ота бўлиш, она бўлиш, бахтидир. Бу фақатгина бахту саодат эмас, балки яратганнинг олдида, элу юрт олдида жуда катта масъулият ҳам демакдир.

Ҳар бир оқил инсоннинг ва жамиятимизнинг муқаддас вазифаси, айтиш мумкинки, ҳаётининг маъноси қобил фарзандлар ўстириш, уларни ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан мукаммал қилиб тарбиялаш, камолини кўриш, ота-онасига, ватанига садоқатли кишилар этиб вояга етказишдан иборатдир.

Шу маънода давлатимизнинг биринчи юксак нишони бўлмиш «Соғлом авлод учун» ордени ҳам инсон тақдирини, жамият тақдирини, келажак тақдирини, олдимизда турган улуғ мақсадларни кўзлаб таъсис этилди.

Бинобарин, унга сазовор кишиларни бу вазифаларни сидқидилдан адо этадиган, ёш авлод камолоти учун ўзини бағишлайдиган фидойи инсонлар деб биламиз. Уларни улкан давлат вазифасини бажараётган одамлар сифатида ҳар томонлама ҳурмат-иззат қиламиз.

Улуғ халқимизга муносиб ҳалол, меҳнаткаш, билимдон, она юртимизга, элимизга садоқатли, баркамол ёш наслларни тарбиялаш ишониб топширилган жамиятимиз аъзолари аввало ана шу фазилатлар соҳиби бўлмоқлари даркор.

Мен мана шу залда ўтирган биринчи галда бу юксак мукофотга лойиқ кўрилган барча ҳурматли юртдошларимизни ана шундай инсонлар деб ҳисоблайман. Айни пайтда мамлакатимиз тарихида илк марта шу орденга сазовор бўлган ака-ука, опа-сингилларимизни муборакбод этишни ўзимга улкан шараф деб биламан.

Муҳтарам дўстлар! Бизга Ўзбекистонимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш каби масъулиятли даврда яшаш насиб этди. Истиқлолдек, буюк неъматнинг қадрига етадиган, уни мустаҳкамлайдиган, ўз қадр-қимматини биладиган соғлом авлодни тарбиялаш ҳаммамизнинг зиммамизга тушди. Ишонаманки, бу олий ва масъулиятли вазифани астойдил адо этамиз.

Мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидаги қийинчилик ва тўсиқларни енгишда, озод ва обод Ўзбекистон давлатини барпо этишда бутун эл-юрт аҳлига куч-ғайрат тилайман.

Соғлом авлодни тарбиялаш — буюк давлат пойдеворини, фаровон ҳаёт асосини қуриш деганидир. Биз тарихан қисқа фурсат ичида бошқа соҳаларда бўлгани каби бу борадаги мақсад ва бурчимизни ҳам яхши англаб етдик. Бизга шу вақтга қадар ҳасад билан қараганлар ҳам энди ҳавас билан қарамоқда, танлаган йўлимиз тўғри эканини тан олмоқда.

Давлатимизнинг олий нишони — «Соғлом авлод учун» орденини топширар эканман, сизларни яна бир бор муборакбод этаман. Барчангизга сиҳат-саломатлик, омонлик тилайман.

ҚОЗОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ, ҚИРҒИЗИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ УЧРАШУВИ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаевнинг таклифига биноан Қозоғистон Республикаси Президенти Н. Назарбоев ва Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов 1994 йил 29—30 апрель кунлари қисқа муддатли ташриф билан Қирғизистон Республикасида бўлдилар.

Томонлар тўла ҳамжиҳатлик ва ишонч вазиятида ўтган музокаралар чоғида дўстона муносабатларни янада мустаҳкамлаш ва барча соҳалардаги давлатлараро ҳамкорликни ривожлантириш зарурлигини таъкидладилар.

Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Президентлари ўз мамлакатларидаги ижтимоий-сиёсий вазият тўғрисида бир-бирларига ахборот бердилар, ўзаро қизиқишга молик бўлган кўпгина масалаларни муҳокама қилдилар. Томонлар Марказий Осиёда, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида вужудга келган вазият тўғрисида, шунингдек бир қанча халқаро муаммолар хусусида фикрлашиб олдилар.

Давлатларнинг бошлиқлари минтақада ва умуман МДҲда иқтисодий алоқалар чуқурлашиб боришидан иборат ижобий тамойилни кўрсатиб ўтдилар. Ягона иқтисодий маконни вужудга келтириш тўғрисида Қозоғистон, Ўзбекистон ва Қирғизистон ўртасида тузилган Шартномани турмушга татбиқ қилиш механизмини ишлаб чиқиш муҳимлиги алоҳида таъкидланди. Ягона иқтисодий макон Марказий Осиё давлатлари иқтисодиётларини бирлаштиришнинг шундай бир янги босқичики; бунда иқтисодий ҳамкорлик йўлидаги божхона тўсиқлари, икки ёқлама солиқ солиш каби ғовларни олиб ташлаш, валюталар алмаштириладиган пунктларни очиш каби ва бошқа жараёнлар давом эттирилади.

Томонлар қайд этишганидек, мазкур Шартнома Ҳамдўстлик мамлакатларининг Иқтисодий Иттифоқини ташкил этиш тўғрисидаги Шартноманинг қоидаларига тўла-тўкис мос келади ва бу Шартнома ўнга МДҲдаги барча давлатларнинг аъзо бўлиб кириши учун очиқдир.

МДҲ доирасида ҳам, шунингдек Марказий Осиё доирасида ҳам иқтисодий, маданий ва ахборот маконини бирлаштирувчи ташкилотлар ролини ошириш зарурлиги олий даражадаги раҳбарларнинг мулоқотини фаоллаштиришни тақозо этади. Иқтисодий ва сиёсий соҳаларда бир-бирига ўхшаш муаммоларнинг мавжудлиги, ишлаб чиқариш ва ижтимоий соҳаларда анъанавий таркиб топган алоқалар яна ҳам қалинроқ ҳамкорликни шакллантириш ва ўтиш давридаги мушкулликларни анча камайтириш, бозор иқтисодиётига ўтиш ҳамда уни шакллантириш жараёни юзага келтирган қийинчиликларни енгиллаштириш учун реал шарт-шароитларни вужудга келтиради.

Кейинги вақтларда товар айирбошлашни, тўловларни, ишчи кучи ҳаракатини яхшилаш йўлида қўйилган қадамлар шубҳасиз, минтақадаги иқтисодий аҳволни соғломлаштиришга ижобий таъсир ўтказади. Шу билан бирга иқтисодий ҳамкорлик сари бундан буёнги ҳаракат ўзаро ҳамкорликнинг яна ҳам фаол ва амалий механизмини талаб этади.

Бир қанча сиёсий муаммолар ҳам умумминтақавий хусусиятга эга. Марказий Осиёдаги турли этник гуруҳларнинг биргаликда тинч ва самарали яшашлари потенциали минтақадаги этник вазиятни барқарорлаштириш омили бўлиб қолиши керак.

Учрашув қатнашчилари мамлакатимиз халқларининг манфаатлари йўлидаги давлатлараро ҳамкорликнинг янги шакллари ва тузилмаларини излашни давом эттиришга тайёр эканликларини изҳор этдилар.

Бу жараён объектив тусда бўлиб, принципиал аҳамиятга эга ва олдиндан маслаҳатлашувлар ўтказилишини тақозо этади. Барча манфаатдор томонларнинг биргаликдаги жадал фаолияти совет тузумидан кейинги маконда яна ҳам яқинроқ бирлашишнинг ўзаро мақбул шаклларини юзага келтирди.

Қозоғистон, Қирғизистон ва Ўзбекистон Президентлари Ҳамдўстликда қатнашувчи давлатлар Бошлиқларининг Қирғизистон Республикасига шошилинч ёрдам кўрсатиш тўғрисидаги Қарори доирасида табиий офат Қирғизистоннинг халқ хўжалигига етказган зиённи тугатишга оид аниқ чора-тадбирларни муҳокама қилдилар.

Ташқи ишлар вазирликларига Томонларни ўзаро қизиқтирувчи масалалар бўйича мунтазам маслаҳатлашувлар ўтказиб туриш ҳақида ва давлатлар ўртасидаги шартномавий-ҳуқуқий негизни янада ривожлантириш тўғрисида топшириқлар берилди.

Давлатларнинг Бошлиқлари учрашув якунларидан мамнуният изҳор қилиб, шуни таъкидладиларки, бўлиб ўтган амалий ва самарали музокаралар қардош мамлакатларнинг халқлари ўтасидаги тарихий дўстлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни янада ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Қозоғистон Республикаси Президенти Н. НАЗАРБОЕВ

Қирғизистон Республикаси Президенти А. АКАЕВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

ЎН ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ ЎН БЕШИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн бешинчи сессияси 1994 йил 5 майда соат 10 да Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг мажлислар залида очилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Ўзбекистон Республикаси халқ депутатлари эртага, 4 май куни эрта билан соат 9 дан то кеч 18 га қадар Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши мажлислар залининг фойесида рўйхатга олинади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ГУРУҲЛАРИ ВАКИЛЛАРИ КЕНГАШИНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ва Тошкент шаҳридан бўлмиш халқ депутатлари гуруҳлари вакилларининг кенгаши эртага, 4 май куни соат 17 да Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг кичик мажлислар залида ўтказилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши сессияси олдидан

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ МАСЛАҲАТЛАШИБ ОЛДИЛАР

Урганчда вилоятдан сайланган Ўзбекистон халқ депутатларининг йиғилиши бўлди. Уни Хоразм вилояти ҳокими М. Жуманиёзов очди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. Бугров Олий Кенгаш ўн бешинчи сессияси муҳокамасига киритиладиган масалаларнинг мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётидаги аҳамияти ҳақида гапирди. Депутатлар сессияда қабул қилинажак қонунлар лойиҳаларини асосан маъқуллаб, айрим ҳужжатлар юзасидан фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Йиғилишда Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков нутқ сўзлади.

* * *

Республикамиз Олий Кенгашининг ўн бешинчи сессияси арафасида Гулистонда Сирдарё вилоятидан сайланган Ўзбекистон халқ депутатларининг йиғилиши бўлди. Уни вилоят ҳокими Ғ. Ҳасанов бошқарди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. Бугров депутатларни сессияда муҳокама этилиши кўзда тутилаётган қонун лойиҳаларининг мазмуни билан таништирди, уларнинг қабул қилиниши мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, ҳуқуқий демократик давлат барпо этиш йўлида янги муҳим қадам бўлишини таъкидлади.

Йиғилишда Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ўзбекистон Конституциявий суди раиси вазифасини бажарувчи, Конституциявий назорат қўмитасининг раиси Ш. Уразаев қатнашди.

(ЎзА).

• *Ислоҳот—амалда*

КИЧИК КОРХОНАЛАРНИНГ КАТТА ИШЛАРИ

УЛАРНИНГ ЁРДАМИДА ҚИШЛОҚДА ФАҚАТ ХОМ АШЁ ЕТИШТИРИЛИБГИНА ҚОЛМАСДАН, БАЛКИ САНОАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ҲАМ ИШЛАБ ЧИҚАРИЛМОҚДА

Президентимиз Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» рисоласида қуйидаги сатрлар битилган: **«Қишлоқ таркибини қайта қуриб чиқиш керак бўлади. Хўжаликлар хомашё эмас, балки пахта толаси, уруғлик, қайта ишланган бошқа маҳсулотларни сотадиганлари керак. Бу меҳнат натижаларидан тўлароқ фойдаланиш, олинган даромадни адолатли тақсимлаш имконини беради. Қишлоқда, биринчи навбатда ишчи кучлари ортиқча бўлган жойларда кичик мустақил корхоналарнинг кенг тармоқли қайта ишлаш шохобчаларини ташкил этиш зарур».** Вазирлигимиз, унинг вилоят ва туманлардаги бўлинмалари ана шу йўл-йўриқлар асосида иш юритиб, кейинги йилларда жамоа ва давлат хўжаликларида ёрдамчи саноат корхоналарини ташкил этиш ва ривожлантиришга, одамларни иш билан таъминлаш, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтириш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширдилар. Бунинг натижаси ўлароқ 1994 йилнинг 1 январига қадар 9460 та ёрдамчи саноат корхонаси, жумладан, 290 миллион шартли банка консерва тайёрлаш қувватига эга 245 та цех ва завод, 975 та тегирмон, 451 мойжувоз, 330 та мева ва сабзавот маҳсулотларини қуритадиган майдонча, 64 та балиқ овлаш ҳавзаси, 235 та тикувчилик, 118 та гилам ва шолча ишлаб чиқариш, 90 та атлас тўқиш, 49 та кулолчилик, 620 та ғишт тайёрлаш цехи, 622 та дурадгорлик, 250 та темирчилик устахоналари ва бошқа қайта ишлаш шохобчалари ишга туширилди. Уларда 78 минг нафардан ортиқ киши ижтимоий фойдали меҳнатга жалб қилинди. Муҳими — бу ёрдамчи саноат корхоналарининг 1993 йилда 15,4 миллиард сўмлик истеъмол моллари, яъни 70 миллион шартли банка мева ва сабзавот консервалари, 1120 тонна ўсимлик ёғи, 302 миллион сўмлик тикувчилик маҳсулотлари, 721 миллион дона ғишт, 2119 дона гилам ва шолча, 5483 тонна қуруқ мева, 147 тонна ширинлик, 5688 тонна оҳак, 41,7 миллион сўмлик дурадгорлик ашёлари ишлаб чиқарилди.

Таъкидлаш керакки, халқ истеъмол молларининг турлари кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Ҳозирги кунда уларнинг сони 650 тадан ортди. Бултурнинг ўзида эса гилам, атлас, пўстин, телпак, шолча, пластмасса буюмлар, кучли босим остида ишлайдиган шланглар, ҳар хил кийим-кечак ва трикотаж моллари, пишлоқ, брынза, қаймоғи олинмаган сут, музқаймоқ, ширин маккажўхори қаламчаси каби янги маҳсулотлар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Шу ўринда қишлоқларда ёрдамчи саноат корхоналари ва ҳунармандчиликни ташкил этиш ҳамда ривожлантиришда юқори натижаларга эришаётган вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаларини алоҳида тилга олиб ўтиш жоиз. Масалан, 1993 йилда Андижон вилояти хўжаликларида 151 та, Бухорода 147, Қашқадарёда — 250, Самарқандда — 194, Сурхондарёда — 154, Тошкентда — 362, Фарғонада 147 та қайта ишлаш шохобчаси очилди. Айниқса, бу борада Фарғона вилояти Ўзбекистон туманидаги Ғафур Ғулом номли жамоа хўжалигида (бошқарув раиси У. Ҳайдаров) амалга оширилаётган ишлар ибратга лойиқ. Ушбу жамоада ҳозирги кунда 18 та ёрдамчи саноат корхонаси ва ҳунармандчилик устахоналари ташкил этилиб, уларда 250 киши иш билан таъминланган. Ана шу корхоналарда бултур 650 миллион сўмлик халқ истеъмол моллари, жумладан, ғишт, оҳак, асфальт, шифер, консерва маҳсулотлари, вермишель, атлас, шарф, гилам, шолча, жун рўмол, дурадгорлик ва кулолчилик буюмлари ишлаб чиқарилди. Бунинг эвазига хўжалик 330 миллион сўм соф фойда олди.

Шунингдек, Наманган туманидаги «Ижодкор» агрофирмасида (раис А. Абдураҳимов) 37 та ёрдамчи саноат корхонасида 350 нафардан ортиқ киши меҳнат қилмоқда. Бу ерда тегирмон, обжувоз, мойжувоз, консерва, музқаймоқ, мева ва сабзавотларни қуритиш, дурадгорлик, ғишт, оҳак, бетон, кулолчилик, тикувчилик, пиллани қайта ишлаш, трикотаж ва бошқа цехлар ишлаб турибди. Уларнинг ёрдамида бултур 51 миллион сўмликдан зиёд халқ истеъмол моллари ишлаб чиқарилиб 25 миллион сўм соф фойда кўрилди. Айни чоғда мазкур агрофирмада Москва шаҳри ишбилармонлари билан ҳамкорликда қўшма корхона ташкил этилган бўлиб, унда бир марта ишлатиладиган шприц ва вазалар тайёрланмоқда. Келгусида эса минерал сув заводи қурилиши кўзда тутилган.

Вазирлигимиз раҳбарияти ва мутахассислари ёрдамчи саноат корхоналарини, айниқса, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлайдиган шохобчаларни янада тараққий эттириш мақсадида хўжаликларни асбоб-ускуналар, қурилмалар билан таъминлашга ҳам алоҳида эътибор бераётир. Хусусан, Янгийўл тажриба созлаш механика заводида консерва линиялари, «Тошкент машинасозлиги» ишлаб чиқариш бирлашмасида қопқоқларни бекитадиган ярим автоматлар, «Ўзбеккимёмаш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида автоклав-стерилизатор, «Ўзмашконцерн»га қарашли қатор заводларда эса тегирмон, суюқ маҳсулотларни қадоқлайдиган автоматлар, ғишт ишлаб чиқарадиган қурилмалар тайёрлаш ўзлаштирилди. Бошқача айтганда, 1992—1993 йиллар мобайнида бўлажак ёрдамчи саноат корхоналари учун 120 комплект консерва линияси, 200 дона қопқоқ бекитадиган ярим автомат, 120 комплект автоклав ва қарийб 200 та тегирмон етказиб берилди.

Вазирлик ҳайъати мажлисида вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари раҳбарлари ва мутахассислари билан биргаликда тузилган дастурга кўра, 1994—1995 йилларда ёрдамчи саноат корхоналарининг сони 2—3 баравар кўпайтириларди. Айни кунларда ана шу режа изчил амалга оширилмоқда.

Маълумки, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришда чет эл технологияларини қўллаш, ривожланган давлатларнинг банклари ва фирмаларининг сармояларидан фойдаланган ҳолда замонавий қўшма корхоналарни барпо этиш, шу тариқа дунё бозорига рақобатбардош маҳсулот ишлаб чиқариш — иқтисодий ислоҳотнинг асосий вазифаларидан ҳисобланади. Вазирликнинг бош бошқарма ва бошқармалари, Қорақалпоғистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазирлиги, вилоят деҳқончилик-саноат уюшмалари, республика ишлаб чиқариш бирлашмалари бу соҳада ҳам муайян ишларни рўёбга чиқармоқдалар. Ҳозирги кунда қишлоқларда ташкил этилган қўшма корхоналарнинг сони 35 тага етди. Шундан 18 тасида тайёр маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Кийим-кечаклар, озиқ-овқат, қандолат маҳсулотлари, уй жиҳозлари, қурилиш материаллари, мебель, гилам, артезиан насослари, пойабзал каби 20 дан ортиқ халқ истемол моллари шулар жумласидандир.

Очиқчасига тан олиш керак, қишлоқлардаги кўпгина саноат корхоналари ҳали тўла қувват билан фаолият кўрсата олмаяпти. Бунинг бир қанча сабаблари бор. Масалан, шакар, шиша идишлар ва қопқоқлар етишмаслиги туфайли кичик консерва цехларида мўлжалдаги маҳсулот тайёрланмаётир. Хотин-қизларни иш билан таъминлайдиган тикувчилик корхоналарига эса «Ўзшартномасавдо» уюшмаси томонидан 1994 йилда керакли хом ашё 1993 йилга нисбатан 5 марта кам ажратилгани ҳам ишга тўғаноқ бўлмоқда.

Қишлоқларда кичик ва қўшма корхоналарни ривожлантириш бугунги кунда энг долзарб ва энг муҳим масалалардан биридир. Биз бу вазифани тўла-тўкис адо этиш, бозорни халқ истеъмол моллари билан тўлдириш, шу тариқа аҳоли турмуши фаровонлигини таъминлаш йўлида бундан буён ҳам барча имкониятларни ишга солавериамиз.

Н. ҚАЮМОВ,
Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалиги вазири.

• *Ҳар бир инсон ҳаёти учун жавобгармиз*

ВАҲИМАГА АСОС ЙЎҚ, АММО ХОТИРЖАМЛИККА ҲАМ БЕРИЛМАСЛИК КЕРАК

Турли офатлардан, ўт, сув, туҳмат балосидан сақласин.

Халқ тилаги.

Қирғизистоннинг Мойлисув шаҳар Кенгаши раиси Жонишбек Шодмонов бизга икки томондан мойдек сирғалиб тушиб, Мойлисойни тўсиб қолган тоғ кўчкиларини кўрсатар экан, томоғига тиқилган аламни ютиб деди:

— 21 март, айни Наврўз кунги кўчки саккиз кишини ютиб кетди. Шундан бери шаҳар сувсиз, иситилмайди.

Бахтни қарангки, шаҳардан икки чақиримча юқорида янгигина содир бўлган кўчки қияликда жойлашган қишлоқ чеккасидаги уйнинг ёнгинасидан ўтиб кетибди. Шаҳарга тортилган, йўғонлиги ярим метрдан ошиқроқ қувурлар ипдай химорилиб, кўчки остига кириб кетган. Сойнинг нариги томонида эса одамлар қўлига илинган нарсаларини кўтаришиб, бола-чақаларини етаклаб, кўчки барханлари устидан шаҳарга томон ўрмалашарди.

— Йўл очиб, одамларни олиб чиқиб кетиш керак экан, дейман, ёнимда турган одамга.

— Э-э, йўл очишга ёнилғи қаёқда, — дейди у. — Анави бульдозерни кўряпсизми? Ёнилғи бўлса тўхтаб турармиди?

Норасмий маълумотларга қараганда, бу томонларда шу йилнинг 9 мартидан 12 апрелигача қирқдан ортиқ кўчки келиб ўнлаб одам ҳалок бўлибди.

Бошпанасиз, уйлари хавф остида қолган аҳоли қуйироққа, хавфсиз жойларга кўчириляпти. Бу ишга ҳарбийлар ҳам жалб этилибди.

Юқоридаги кўплаб қишлоқлар анчадан буён шаҳардан узилиб қолибди.

— У томонларда одамларнинг ҳоли не кечаяптийкин, билолмаймиз, — деди мезбонлардан бири.

Озиқ-овқат таъминоти оғирлашган. Ўша ерликларнинг гапига қараганда, Андижон, Наманган томонларга бориб нон олиб келиб сотаётганлар бор эмиш.

* * *

Тоғлар кўчиб, сойларни тўсиб қолса, қоялар орасида сунъий сув омбори пайдо бўлади. Қирларга, ҳар йилгига қараганда, 4-5 баробар кўп қор тушгани ҳам факт. Мана ҳарорат ҳам кескин кўтарила бошлади. Энди қоялардаги музликлар эриб боради. Май ойи янада серёғин келиши кутиляпти.

Демак, кўчкилар фақат қирғизистонлик биродарлар учунгина эмас, балки Фарғона водийси — Ўзбекистон учун ҳам талофатли бўлиши мумкин.

Избоскан туманининг Чувама қишлоғи. Бу ер аҳолиси асов Мойлисой тошқинларидан деярли ҳар йили озми-кўпми жабр кўради. Сабаби сой ўзанининг шу жойлари юқоридан кўплаб лойқа ва тошлар оқиб келиши натижасида хўжалик экинзорларидан бирмунча кўтарилиб кетган. Катта сув келди дегунча теварак атрофни босиб қолади.

Бу йил ана шу хавфни бартараф этиш учун икки ярим километр масофада дарё ичидан тош ва шағал олиниб, қирғоққа ташланибди. Натижада дарёнинг икки ёни бирмунча кўтарилган. Сувнинг шаштини қайтариш учун 1,5-2 км оралатиб ҳар бири 400 куб метр ҳажмли бир нечта бетон баражлар қурилибди.

Табиий офатга қарши тузилган туман комиссиясининг битта штаби шу ерда жойлашган. Уч киши кечаси-ю кундузи сергак туради. Махсус жиҳозланган вагончада фавқулодда ҳолатда амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар белгиланган. Хавф туғилса, қайси участка, қайси хонадон қайси жойга кўчирилиши, уларга кимлар масъуллиги аниқ, лўнда кўрсатиб қўйилган. Вазиятни зудлик билан маълум қилиш учун вилоят ҳамда туман марказлари билан боғловчи телефонлар ишлаб турибди.

Маҳаллий раҳбарларнинг бу ишларидан бир қадар мамнун бўлиб, дарё ҳолатини кузатиб юрган эдик, туман ҳокими Сайдали Бегалиев билан туман сув тармоқлари бошлиғи Султонбой Ҳамидовлар келиб қолишди. Уларнинг айтишларича, Республика Вазирлар Маҳкамасида сув тошқинига қарши ўтказилган махсус йиғилишда қўйилган вазифалардан туман раҳбарияти тегишли хулосалар чиқариб, эҳтиёт чоралари кўришяпти. Сув босиш хавфи туғилган оилаларни зудлик билан кўчириш учун жой, техника воситалари шай. Етарлича ёнилғи ҳам ғамлаб қўйилган. Мойлисой бу йил 160 куб метр сувни бемалол ўтказиб юбориш қувватига эга. Айни кунда эса ундан бор йўғи йигирма куб метр сув оқаётир, холос.

Ўтган йили тошқиндан зиён кўрган хонадонлар эгалари билан ҳам учрашдик.

Возорбой Розиқовнинг уйи шундоққина сой ёқасида. У кишининг айтишича, ўтган йили томорқасини сув босиб, заҳлаб кетган. Мевали дарахтлари қуриб, деярли экин битмай қолибди. Ёрдам ва ер сўраб хўжалик раҳбарига қилган арзларидан фойда чиқмабди. Масала туманнинг собиқ ҳокими ҳузурида ҳам ҳал этилмагач, ҳафсаласи пир бўлибди.

Туманнинг янги ҳокими С. Бегалиев темирни қизиғида босадиган йигит экан. Хўжалик ҳамда қишлоқ кенгаши раҳбарларини чақириб, оқсоқолнинг талаблари бугундан қолдирилмасдан, ҳал этилишини тайинлади.

Бозорбой отанинг хавфсиз жойдан ер участкаси олганлиги ҳақидаги ҳужжатлар эртаси куниёқ қўлимизга келиб тегди.

Шу ўринда бир гапни айтиб ўтмасак бўлмас. Мойлисой сойи деярли ҳар йили тошади. Аҳоли озми-кўпми зиён кўради. Бироқ бу ҳолат туман суғурта идорасини шу пайтгача безовта қилмаганига ҳайронмиз. Тўғри, суғуртачилар жабрдийдалар бизга мурожаат қилмаган-да, дейишлари мумкин. Аммо ўз ҳақини билмаган одамларга тушунтириш ҳам уларнинг бурчи-ку. Лекин суғуртачилар кўпинча бундай ишни ўзларига эп билмайдилар. Арзимаган пул учун хонадонма-хонадон юриш кимга ҳам зарур? Усиз ҳам хўжаликлар жарақ-жарақ пул ўтказиб туришибди...

Суғурта қилдириш деса, бурнини жийирадиганлар учун ҳам айтадиган гапимиз бор: «Ёмонни ўйламасанг, яхши кунлар бўлмайди», дейди донолар.

* * *

Асаканинг Чўнтагида бир ошам ош емабсиз, дунёга келмабсиз, дейди андижонликлар. Бугун ана шу машҳур маҳалла вилоятдаги хавфли жойлардан бири сифатида тилга тушиб турибди.

Вилоят ҳокимининг биринчи муовини Машариф Юсуповнинг ишонтириб айтишича, бундай ваҳимага асос йўқ. Чунки Чўнтак адирлари тупроғининг таркиби ўзига хос бўлиб, кўчки содир бўлаётган жойларникидан кескин фарқ қиларкан. Шу маънода у ерда яшаб турган аҳолини кўчириш ҳам унчалик шарт эмасмиш. Бу хусусда мутахассисларнинг хулосалари эса ҳоким муовини фикрининг мутлақо тескариси. Нима дейиш мумкин, ким ҳақ, вақт кўрсатади.

Бу масалада шу қишлоқда яшовчи аҳолининг фикри ҳам турлича. Биз билан сал чўчиброқ суҳбатлашган одам Чўнтак кўчасининг етмишинчи уйида яшар, тўрт фарзанди бор экан. Ўзига қолса ҳеч қаерга кўчмасмиш. Чунки ота-бувалари ҳам шу қир остида яшаб ўтган. Қирликнинг бу томонлари кўчганини биров эслай олмасмиш.

Қияликдаги 78-уйда истиқомат қилувчи йигит ўзини Муртазо Раҳматов деб таништирди. Кейинги йилларда уйининг ости захлаб, поллари чириб кета бошлабди. Илгарилари тепаликка чиққан майсалар саратонда қуриб қовжираб кетаркан. Бир-икки йилдан буён эса ёз бўйи кўм-кўк бўлиб тураверадиган бўлиб қолибди. Бу тупроқ таркибида юз бераётган ўзгариш, намлик ошиб бораётганининг оқибати эмиш.

— Қаерда ишлайсиз? — сўраймиз Муртазожондан.

— Ҳозирча савдо билан шуғулланаяпмиз. Российга ул-бул олориб турибмиз.

— Сизнингча, энди нима қилиш керак?

— Давлат уй қуриб берса, кўчиб чиқаверамизда...

— Борди-ю, уй қуриб беролмаса-чи?

— Ҳайронман, энди...

Муртазожоннинг гапларидан «Бу ҳақда кўпроқ давлат ўйласин», деган маънони англаш қийин эмасди.

Суҳбатдошимизнинг сўзлари бизни ўйлантириб қўйди. Бундай ҳолатда ҳукуматга ҳам, Муртазожонга ўхшаганларга ҳам осон тутиб бўлмайди, албатта.

Лекин инсоф билан қараганда, юзага келган фавқулодда ҳолат олдида маҳаллий ҳокимият органлари ҳам қўл қовуштириб ўтирганлари йўқ.

Республикамиз ҳукуматининг шу йил 21 март кунги махсус хабарномасига кўра фақат Андижон вилоятининг ўзида сел ва тошқиндан муҳофаза қилиниши керак бўлган юзга яқин объект белгиланган. 5, 6, 19, 20 март кунлари эса Мойлисой, Тентаксой, Аравонсой, Оқбурасой ҳамда Қорадарё қирғоқларида ҳашар йўли билан мустаҳкамлаш ишлари амалга оширилган. 510 минг куб метр ҳажмда тупроқ, 1440 куб метр бетон ишлари бажарилган.

Тупроқ кўчкиси хавфи бўлган жойларда салкам 600 хонадон жойлашганлиги аниқланиб, хавфли вазият юзага келгудек бўлса, уларда яшовчи одамларни зудлик билан кўчириш учун керакли транспорт воситалари ва ёнилғи тахт қилиб қўйилган. Жавобгар шахслар тайинланган. Аҳоли ўртасида эса кенг тушунтириш ишлари олиб борияпти. Бир қанча туманларда давлат ҳисобидан уй-жойлар қуриш режалаштирилди. Вилоят раҳбарларининг айтишича, Асака туманида ана шундай ҳовлилардан 20 тасининг қурилиши бошлаб юборилибди.

Бугунги иқтисодий қийин шароитда шунча ишни амалга оширишнинг ўзи бўлмайди, ахир. Бас, шундай экан, барча оғирликни ҳукумат гарданига юклаб, «Керак бўлса қутқариб ол, жойла», деб қараб тураверириш ҳам адолатдан эмас, деб ўйлаймиз.

* * *

Кампирравот сув омбори, Андижон, Фарғона, Наманган, Ўш, Жалолобод вилоятларидаги 444 минг гектар экинзорларни сув билан таъминлайди. Бу иншоот ишга туширилиши муносабати билан водийда 44 минг гектар ер ўзлаштирилиб, қўшимча 100 минг тонна пахта, 150 минг тонна сабзавот, 100 минг тонна мева етиштириш имконияти туғилди.

Бугунги кунда аҳоли ўртасида ана шу иншоот ҳақида ҳам турли миш-мишлар тарқалиб қолди. Гўё катта сув келса, тўғондан тошиб, ўтиб кетармиш...

Хўш, ана шу гапларда жон борми?

Сув омборининг умумий сиғими салкам 2 миллиард куб метрни ташкил этади. Айни кунда эса унда 1 миллиард 230 минг кубометр атрофида сув йиғилган холос.

Юқоридан берилган кўрсатма бўйича сув омбори ҳажмининг камида 20 фоизи ҳар эҳтимолга қарши бўш сақлаб турилиши керак. Сув омбори эса яна 670 миллион куб метр сувни бемалол қабул қилиб олиши мумкин экан.

Сувнинг тўғондан тошиб ўтиши ёки бошқа гап-сўзлар ҳақида ҳам ваҳимага ўрин йўқ.

Сув омбори ҳолатини 200 дан ортиқ замонавий ноёб ускуналар назорат қилиб тураркан. Бу асбоблар хавфни олдиндан сезар ва тегишли хулосаларини бераркан. Иншоот тўғони эса 9 баллик зилзилага ҳам дош берадиган қилиб қурилган.

Дарвозалари уч қават. Ҳозир сув, асосан, иккинчи қаватдаги дарвозалардан ўтказилаяпти. Учинчи қават эса фавқулотда ҳолатларда, яъни сув ниҳоятда кўп келгандагина асқотар экан.

Бу йил тоғларга қанча қор ёққану, вегитация даврида сув омборига қанча сув келиб тушади, буларнинг ҳаммаси Гидрометеорология хизмати маълумотлари асосида ўрганиб чиқилиб, махсус жадвал тузилибди. Агар ана шу жадвал асосида ишланса, бу йил Қорадарёга ташланадиган энг кўп сув ҳажми секундига 300 куб метрдан ошмасмиш.

Хуллас, Андижон сув омборидан фойдаланиш бошқармаси бошлиғи Махсуджон Юсуповнинг фикрларига асосланадиган бўлсак, сув омбори ҳақидаги ваҳималарнинг ҳаммаси уйдирма.

Бутун меҳнат фаолиятини сув омбори қурилиши ва ундан фойдаланишга бағишлаган мутахассиснинг фикрларига ишонмай илож қанча. Бироқ хатар йўқ экан, деб хотирни жам қилишга ҳам ҳаққимиз йўқ.

Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ,
«Халқ сўзи»нинг махсус мухбири.

• *Бухоро вилояти хабарлари*

ЯНГИ ЗАВОД ИШГА ТУШДИ

ВИЛОЯТНИНГ энг кенжа туманларидан бири бўлган Қоравулбозорда янги пахта заводи ишга тушди. Йилига 5 минг тонна пахта толаси ишлаб чиқаришга мўлжалланган бу заводнинг «Бухороирдавлатхўжаликқурилиш» трестининг 48-механизациялашган колоннаси қурувчилари фойдаланишга топширдилар.

Ушбу корхона қурилишига 2 миллиард 50 миллион сўмлик капитал маблағ сарфланди. Эндиликда Қоравулбозор далаларида етиштирилган «Оқ олтин» қайта ишлаш учун Когон шаҳрига ташилмайди. Бу ҳар йили йўл харажатларига кетадиган 2 миллиард сўмлик маблағни тежаб қолишга имкон беради.

ҚАЛБЛАРНИ ЛАРЗАГА СОЛДИ

БУХОРО вилояти давлат мусиқали драма ва комедия театрида Р. Муҳаммаджонов қаламига мансуб «Давлат болалари» асари Файзулло Абдуллаев томонидан саҳналаштирилиб, зукко томошабинлар ҳукмига ҳавола этилди. Спектаклдаги воқеалар, етим болалар муножоти залда ўтирган томошабинларнинг қалбларини ларзага солди.

Томоша тугагач, таниқли театр танқидчиси Фрунзе Жўраев: «Бухоро ўз «Давлат болалари»га эришибди», — дея спектаклга баҳо берди. Бу саҳнада катта маҳорат билан ўйнаган актёрлар талантига ҳам берилган баҳодир. Ҳақиқатдан ҳам «Давлат болалари» спектакли вилоят театрининг сўнгги пайтдаги энг яхши ютуқларидан бири бўлди, десак хато қилмаймиз.

Маннон ОТАБОЙ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Маҳалла ва маҳалла оқсоқолларининг фаолияти катта. Улар ўз ўрнини топаётган бугунги кунда пиру-бадавлат отахонларимизнинг ёшлар тарбиясига таъсири беқиёс бўлаётир. Асака туманидаги Оқбўйра қишлоғининг «Янгиобод» маҳалласи фаолларидан бири Юсуфжон ота Йўлчиев ҳам маҳаллада тинч-тотувликни қарор топтириш, тўй-маъракаларни камчиқим, тартибли ўтказишга бош-қош. У кишининг тиниб-тинчимай қилаётган хайрли ҳаракатларидан маҳалла аҳли доимо мамнун.

ТАСВИРДА: Юсуфжон ота Йўлчиев ўз маҳалладошлари даврасида.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ тасвири.

Ғалла майдонлари кенгайтирилди

ДОНЧИЛИК мамлакатимиз иқтисодиётида энг муҳим соҳалардан бири ҳисобланади. Вазирлар Маҳкамасининг давлат буюртмаси бўйича сотиладиган пахта толаси ва бошоқли дон экинларининг харид нархларини ошириш тўғрисидаги қарори қишлоқ меҳнаткашларини руҳлантириб юборди.

Уйчи туманида бу йил аввалги йилларга қараганда бошоқли ғаллазорлар майдони уч баробар кенгайтирилгани қувончлидир. Мавжуд 3497 гектар ғаллазорнинг ҳар гектаридан 33,7 центнердан, 11808 тонна сара дон ва мўл-кўл сомон етиштириш мўлжалланмоқда. Далалар асосан пудратчилар тасарруфида. Ҳозирга қадар ғалла майдонлари уч марта суғорилиб, ўғитланиб ишловдан чиқарилди. Кузги ғаллазорлар барқ уриб ривожланиб, кўзларни қувонтиряпти. Айниқса, «Ғайрат», «Уйчи», Охунбобоев номли, «Бирлашкан» жамоа хўжаликларида экин дуркун ўсяпти.

Парваришни кучайтириш билан бирга ўрим-йиғим мавсумига ҳам пухта ҳозирлик кўриляпти. Устахоналарда 327 та комбайн сифатли созлаб қўйилди.

А. ҚОРАБОЕВ.

САНЪАТКОРЛАР ОИЛАСИ ҒОЛИБ

АНДИЖОНДА халқаро Оила йили муносабати билан оилавий дасталарнинг катта ашула ва лапар айтиши бўйича кўрик-танлови бўлди.

УНДА Пахтаобод тумани маданият бўлимининг «Гулжамол» мақом дастаси ижрочилари — халқ бастакори Юсуповнинг оилавий ансамбли ғолиб деб топилди. Энди бу даста Шаҳрисабз шаҳрида ўтадиган республика кўрик-танловида қатнашади.

Латиф ХОЛМУРОДОВ.

• *Савдонинг соялари*

ДЕНОВЛИК «ШОВВОЗЛАР»

«Савдогарлик» деган гап илгари, яъни шўро замонида қора ранг билан ёзилар эди. Ўзбекистонда ҳуқуқий давлат барпо этилаётганлиги туфайли ана шу сўз ҳам тусини ўзгартирмоқда — ҳозир бемалол савдогарчилик қилиш мумкин. Бу дунёда ҳамма нарсанинг меъёри бўлгани сингари, савдогарчиликнинг ҳам тартиб-қоидаси бор ва уни бузишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Денов шаҳрида катта универмаг мавжуд. Ана шу ерда хизмат қиладиган Дилрабо Ҳайдарова деган сотувчи Бахтиёр Абдуллаев деган харидорга эркаклар пойабзалини 45 минг сўмга сотди. Солиқ идорасининг ходимлари бу буюмнинг асл нархини суриштиришган эди — 14.400 сўм экан. Зудлик билан бу масалани Денов шаҳар прокуратураси ўрганди ва бу жиноий иш судга ўтказилди.

Денов шаҳар матлубот жамиятига қарашли 52-дўкон мудири Ҳасан Ҳамроев Ҳасан Жўраев деган харидорга сотган аёллар этиги дўконга умуман кирим қилинмаган экан. Солиқчилар солиқ манбаини яширганлиги учун Ҳасан Ҳамроевга 60.000 сўм жарима солишди. Шу ташкилотга қарайдиган «Гўзал» савдо марказида ишлайдиган Дилрабо Қурбонова ўқув қуролини харидорга юз баробар қиммат нархда сотаётганлиги аниқланди. Денов шаҳар ҳокимлигининг маъмурий комиссияси Дилрабохонга 50.000 сўм жарима тайин қилди. Шу ердаги 30-дўкон мудири Бахтиёр Умарбоқиев ҳам «Назокат» деган дезондорантни белгиланганидан тўрт баробар қимматга сотганлиги учун иши судга тушди. 81-дўкон сотувчиси Сайдулло Махмадиёров ҳам бир пойабзални 15 сўм қимматига сотаётганда қўлга тушди.

Шаҳар ёғоч материаллари идораси ходими Сора Шатирова 627 минг сўмлик маҳсулотнинг кирим ҳужжатини топиб беролмади. У ана шундай қилиб солиқ манбаини яширган. Бу қилмиши 150.000 сўм жарима билан «тақдирланди».

Шаҳарнинг Мадраҳим Ғаниев кўчасида истиқомат қиладиган Эргаш Мансуров деган йигит кўчада бензин сотиб ўтирганда солиқчилар «назари»га тушди.

— Ҳуқуқий давлатда ҳамма амалдаги қонунларга амал қилиши керак,— дейди Денов шаҳар солиқ идорасининг бошлиғи А. Маманазаров. — Кимки қонунларни оёқ ости қилар экан... шафқат кутмасин. Зеро, бир кунлик адолат юз кунлик тоат-ибодатдан юқори туришини кўпчилик яхши билади.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• *Акс-садо*

«Халқ сўзи»да босилган шу мақолани синчиклаб ўқиб чиқгач, менда анчадан буён ўйлаб юрган фикр-мулоҳазаларимни газетхонлар билан ўртоқлашиш истаги туғилди. Сўзимнинг бошидаёқ таъкидламоқчиманки, «Озодлик» радиоси фаолияти ҳақида газетада айтилган фикрларга тўла қўшиламан ва уларни маъқуллайман. Дарҳақиқат, «Озодлик» сўнгги пайтларда яна тўнини тескари кийиб олиб, Ўзбекистоннинг ҳар сонияси ойлару йилларга тенг келадиган режалари-ю ютуқларидан кўз юмиб, ўтмишдаги айрим ноҳуш гап-сўзлар, хатти-ҳаракатларни ошириб бўрттириб шарҳлаётир.

Халқимизнинг узоқ мозийдан бошланган қадриятлари орасида Ватанга эътиқод алоҳида ўрин тутади. Доно халқимиз тасаввурида, Ватан — бу инсон дунёга келган гўша, бу қўни-қўшни, маҳалла-кўй, қишлоқ-овул, бир бутун диёрдир. У — онадай азиз, мўътабар, табаррук. Ватан туйғуси, унинг меҳр-муҳаббатига ҳеч нарса етмайди. Ватан туйғуси биз илк бор дунёга келиб, кўз очган дақиқаларданоқ, қулоғимизга Аллоҳ номи билан айтилган азондан бошлаб сингади. Ўзбекка ота-онангни, уйингни сев, деган гапни айтиш қанчалик эриш туюлса, «Ватанни сев» ибораси ҳам шунчалик ғайритабиий туюлади. Қани, айтингчи, ҳақиқий ўзбекка, «Фалон сўм бераман, фалон жойда яшайсанми?» ёки «Ватанингдан кечсанг фалонча пул бераман», деб кўринг-чи, қандай жавобни оласиз. Ҳа, ўзбек учун Ватанга ҳиёнат қилиш оқ сут берган онага, нон-туз едирган отага, бағрида ўстириб вояга етказган элига хиёнат қилиш билан тенг.

Она-юрт қадрияти ҳар бир ўзбек учун айни чоғда нуридийда фарзанддай азиз ва муқаддасдир. Халқимиздаги ана шу олижаноб фазилат — фарзандга бўлган меҳр-муҳаббат Ватан туйғуси билан чамбарчас боғланиб кетган. Бу сўзларни алоҳида таъкидлашимнинг боиси бор, албатта. Халқимиз орасида Ватан ҳақида, уни севиб эъзозламоқ хусусида кўплаб мақоллар ҳам тўқилган. Мана, уларнинг айримлари:

Бегона тупроқ — девона тупроқ.

Ватан гадоси — кафан гадоси.

Ватанинг тинч — сен тинч.

Диндан чиқсанг ҳам, элдан чиқма.

Еридан айрилган етти йил йиғлар,
элидан айрилган ўлгунча йиғлар.

Ит — тўйган ерда,
эр — туғилган ерда.

Ўзга юртда шоҳ бўлгунча,
ўз юртингда гадо бўл.

Она юртинг — олтин бешигинг.
Она юртинг омон бўлса,
ранг-рўйинг сомон бўлмас.
Элдан айрилгунча, жондан айрил.
Элнинг ичи — олтин бешик.

Қуш бутоққа сиғинар,
одам — Ватанга.

Бу ҳикматли гаплар халқ қалбининг тубидан чиққан, турли-туман синовлардан ўтиб, исботлангандир. Одамлар, ҳамиша унга амал қилишган, фарзандларини ана шу ақидалар асосида тарбиялашган.

Мен оддий деҳқон бобонинг ерга чирой бериши, боғбонларнинг боғ-роғлар яратиши, чорвадорларнинг чорвачилик маданияти ҳақида қайғуришида Ватан туйғусини, меҳрини кўраман.

Бу гапларни бежиз ёзмаяпман. Табиатан меҳнатсевар, меҳмондўст, саховатли, мурувватли халқимизга дунё аҳли тан бераётган, хайрихоҳлик кўрсатаётган бир пайтда айрим ғаламисларнинг талвасали хуружга келаётганлиги кишини ташвишлантиради. Улар орасида ватангадолар, нобакорлар, нонкўрларнинг борлиги ҳар қандай виждонли кишининг ғазабини қўзғайди.

Ривоят қилишларича, қадим замонларда бир кимса қаерга бормасин, ўз она диёри шаънига нуқул бўлмағур, ёмон гапларни айтиб, юрар экан. Вақт-қазоси етиб, ўша одам оламдан ўтибди. Қабристонга олиб боришиб, энди лаҳадга қўйишмоқчи бўлишса, ер қаъридан: «Бу нобакор ўз юртидан юз ўгириб, элига хиёнат қилган, уни қабул қилолмайман», деган овоз чиқибди. Қанчалик ялиниб-ёлворишмасин, ер ўз сўзида қатъий туриб олибди. Одамлар майитни кўтариб, мозордан-мозорга қатнаб роса овора бўлишибди. Аммо она ер уни барибир ўз бағрига олишга рози бўлмабди.

Айтишларича, ўша хиёнаткор банданинг жасади ҳамон сарсон-саргардон эмиш.

Аллоҳ, шундан сақласин...

ВАТАНДАН АЙРО БАХТ БИР АФСОНА

«ТАНАСИ БОШҚА ДАРД БИЛМАС» МАҚОЛАСИНИ ЎҚИБ...

Шу ўринда улуғ бобокалонимиз Амир Темур ҳақида ёзиб олганим бир ҳикоятни ҳам келтириш ўринли, деб ўйлайман. Кунлардан бирида соҳибқироннинг ҳузурига уч гуноҳкорни олиб келишибди. Амир Темур улардан бирининг гуноҳи нелигини сўраганида, одамлар:

— Бу ўғри, унинг дастидан ҳеч нарса қолмаяпти, — дейишибди. Шунда соҳибқирон:

— Балки, муҳтожлигидан шундоқ қилгандир. Олиб бориб, юз дарра уриб, қўйиб юборинглар, бир кунмас-бир кун бу одатини ташлайди, — дебди.

Иккинчиси — хотинбоз экан.

— Бунинг ҳам эҳтиёжи бордирки, шу ишга қўл ургандир. Буниям юз дарра уриб, қўйиб юборинглар, одатини тарк этар,— дебди жаҳонгир. Соҳибқирон учинчисининг гуноҳини сўраган эканлар:

— Бу ватангадо, бунинг устига, Сизнинг қонун-қоидаларингиз, фармонларингизни бажармайди, — дейишибди. Шунда жаҳонгир:

— Ватангадо ва юрт бошлиғининг йўл-йўриқларига нописанд бўлган кишидан хоин чиқади, уни зиндон қилиб, қачонки ақли кириб, тавба-тазарру қилгач, қўйиб юборинглар, — деб буюрибдилар.

Дарҳақиқат, Навоий ҳазратларидек буюк зот ҳам юртбоши — Ҳусайн Бойқаронинг гап-сўзларини ҳамма вақт маъқуллаб, султон шаънига номатлуб сўз айтмаганлар. Улуғбек, Феруз, Бобур каби боболаримиз ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин.

Бугунги шароитда озод, ҳур республикамизда амалга оширилаётган тарихий ишлар, уларга бош-қош бўлган юртбошимизнинг саъй-ҳаракатлари хорижда ҳам, халқимиз орасида ҳам маъқуллаб кутиб олинаётир. Ана шундай бир вазиятда «Озодлик» радиосининг, қолаверса, ўзимиздан чиққан баъзи бир оқпадарларнинг қилмишларига тушуномай қоласан, киши. Юртимиздан четда туриб, республикамизда қадимий қадриятларни тиклаш, халқимизнинг эгилган қаддини ростлаш, ўзлигини танитиш, шунингдек халқаро миқёсдаги собит қадамларини кўрмай, ўзимиз аста-секин ҳал қилишимиз мумкин бўлган ички юмушларимиз, борингки, камчилик-хатоларимизни қидириш билан овора «жонкуярлар» фаолиятига кескин зарба беришнинг пайти келмадимикин?!

Республикамиз, халқимиз шаънига таъна ва бўҳтон тошларини отаётган айрим кимсалар ўзларининг ёлғонларига ақли расо кишилар ҳеч қачон ишонмасликларини наҳотки билишмаса? Уларга қараб, туҳмат, иғво, фисқ-фужурларингиз билан дунёга буюк алломаларни берган авлоду аждодларимиз руҳини ранжитишни бас қилинг, акс ҳолда халқ қаҳрига учрайсиз, дегинг келади. Ёмон томони шундаки, бу билан улар ота-бола, оға-ини орасига нифоқ уруғини сочмоқчи, эл-юрт муваффақиятларига соя солмоқчи бўладилар. Шу боисдан ҳам халқимиз орасида «Иғвогар сўзини эшитганнинг қулоғини кес», деган гап юради.

Кези келганда яна бир ҳақиқат: матбуотнинг кучқудрати беқиёс эканини барчамиз яхши биламиз. Газетада босилган бир мақола «миш-миш»лардан туғилган ёлғон-яшиқлар ва асоссиз гап-сўзларнинг илдизини қирқишга қодирлиги ҳам аён. Мен «Танаси бошқа дард билмас» каби ҳозиржавоблик билан ёзилган мақолалар матбуотда тез-тез чиқиб туришини истар эдим. Ватанимиз, халқимиз, шунингдек сизу бизнинг, қолаверса, фарзандларимизнинг бахт-саодати учун фидойилик кўрсатаётган юртбошимиз шаънига соя ташлаётган кимсаларни эса имкони бўлса тийиб қўйиш керак. Ҳа, Ватандан ташқарида бахт-саодат ҳам, орзу-ҳавас ҳам йўқ...

Малик МУРОД,
профессор.

Россия билан Ўзбекистон мамлакатлари ўртасидаги иқтисодий алоқаларнинг тикланиши Фарғона кимёвий толалар заводининг иш маромида ҳам ўзгариш ясади: йил бошидан буён хом ашёсиз қолган корхона катта ташвишдан холос бўлди. Энди у юқори унум билан ишламоқда. Россиянинг бир қатор шаҳарларидан заводга капрон, ацетон, зарурий эҳтиёт қисмлар жўнатилмоқда. Бунинг эвазига жамоа енгил саноат корхоналарини маҳсулот билан таъминлабгина қолмай, аҳоли учун халқ истеъмол буюмлари ҳам ишлаб чиқармоқда.

СУРАТЛАРДА: кимёвий ипларни ўраш цехининг ишчилари Дилором Фозилова ва Анора Юсупова иш устида; халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш цехининг илғор ишчиси Муаззам Узоқова.

Ш. ОЛИМОВ олган суратлар.

АБДУЛЛА ҚОДИРИЙ ТАВАЛЛУДИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

Нафақат адиб, балки устоз ҳам эдилар

Таваллудининг 100 йиллиги нишонланаётган Абдулла Қодирийнинг қайси бир асарини ўқиманг ундаги асосий қаҳрамонлар фарғоналиклар эканлигининг шоҳиди бўласиз. Бу азалдан шоиру фузалолар юрти ва санъат, маърифат маркази бўлган Ҳўқонди-латиф адибнинг самимий муҳаббатини қозонганлигидан далолат беради.

Адиб ижодий сафарларини кўпинча шаҳримизда ўтказганлиги, ўқувчиларнинг севимли китоблари бўлиб қолган «Ўтган кунлар», «Меҳробдан чаён» романларидаги мавзуларни асосан Қўқондан олганлиги ҳам бежиз эмас.

Абдулла Қодирий водийга ташриф буюрган чоғларидаги таассуротларини ўз кундаликларига самимият билан ёзиб қолдирган. Хусусан, унинг Марғилон сафаридан ғоятда кўнгли тўлганлиги ҳақидаги эсдаликлардан қуйидагиларни ўқиймиз: **«Ўтган кунлар»ни ёзиш чоғида Марғилонга борганимда бир кўчадан ўтатуриб, номозшом маҳалида доғ қилинаётган зиғир ёғининг ҳиди димоғимга урилди. Мен буни эсда тутиб қолишга тиришдим. «Ўтган кунлар»нинг бир жойига шу кичкина детални киритганимда берилаётган тасвирнинг яна ҳам ишонарли бўлиб чиққани эсимда»...**

Раҳматлик адибнинг муборак юбилейи нишонланаётган шу дамларда адабиётимиз оқсоқолларидан бўлган Ғайратийнинг ушбу эсдаликлари Абдулла Қодирийнинг водиймизда кечган кунлари ҳақидаги тасаввуримизни янада бойитади: «1931-32 йиллар бўлса керак, ёз ойи эди, — деб хотирлайди Ғайратий ўз эсдаликларида. — Ёзувчилар союзи бизларни Ўзбекистоннинг турли шаҳар-қишлоқларига ижодий сафарга йўллади. Мен бу сафарда иттифоқо Абдулла акам билан ҳамроҳ бўлиб қолдим. Икковимиз Қўқонга бориб қўндик. Абдулла акамнинг Мирзои Ҳўқандий исмли бир ошнолари бор экан. Ўзи анча кекса, лекин тетик, ўқимишли, шоирнамо, кўпни билувчи, янглишмасам, Жоме масжидининг мутаваллийси бўлиб ишлар экан. Шу киши меҳмонхонада туришимизнинг учинчи-тўртинчи кунлари келиб, бизни Жоме масжидининг бир ҳужрасига кўчириб ўтказди. То биз Қўқондан жўнагунча Абдулла акамга ҳамроҳ бўлди. Мирзои Ҳўқандий ҳар куни шаҳарнинг кекса, унинг тарихидан хабардор кишиларини ҳужрага чорлаб келар, Абдулла акам улар билан суҳбатлашар, баъзан эса, у бизни турли кишилар уйига бошлаб борарди. Абдулла акам билан Қўқонда бир неча кун бўлгач, Марғилонга ўтдик»...

20-30 йиллар Қўқон адабий муҳитида етишиб чиққан ва Абдулла Қодирийга ихлос қўйган истеъдодли ҳажвгўй ёзувчилардан яна бири Ғулом Ғафурийдир. У Қўқонда туғилган бўлса-да, Тошкентда ижодий камолотга эришиб, Абдулла Қодирийдан сабоқ олиб «Муштум» журналида меҳнат қилди. Улуғ Ватан урушидан оғир ярадор бўлиб қайтди ва Тошкентда вафот этди.

Адибимиз назари тушган ва ундан сабоқ олган ўнлаб адиблар ҳаёт ва ижод йўли алоҳида-алоҳида илмий таҳлилга муносибдир. Ана шу қувончли юбилей кунларида ўзбек романнавислигини бошлаб берган салоҳият соҳибини фақат адиб сифатида эмас, балки ўнлаб истеъдодли адибларни эл-юртга танитишга салмоқли ҳисса қўшган устоз, мураббий сифатида ҳам ул зотга ҳурмат ва эҳтиром кўрсатмоғимиз жоиз.

Ҳ. ОТАЖОНОВ,
З. ИСОМИДДИНОВ,
«Қўқон адабиёт музейи»нинг илмий ходимлари.

СОТИБ ОЛИНГ ВА ЭГАЛИК ҚИЛИНГ !

6 май куни Самарқандда ўтказиладиган кўчмас мулкларнинг ким ошди савдосида қуйидаги бинолар сотувга қўйилади:

Самарқанд шаҳрининг Улуғбек кўчасида жойлашган **"Регистон"** меҳмонхонаси. Шаҳар марказидаги тўрт қаватли бино, 267 ўринли. Ҳамма қулайликларга эга ҳамда тамаддихона ишлаб турибди.

Бошланғич нархи 750 млн. сўм - купон.

Самарқанд шаҳрининг Миршаропов кўчасида жойлашган **"Боғишамол"** меҳмонхонаси. Тўрт қаватли бино, 234 ўринли. Ҳамма шароитлар мавжуд. **Бошланғич нархи 800 млн. сўм - купон.**

Самарқанд шаҳрининг Чўпон - Ота даҳасидаги Сиёб тумани ҳокимлигининг тугалланмаган биноси. Тўрт қаватли, ғиштин бино. Қурилиш замонавий услубда бошланган. Пардозлаш ишлари бажарилмаган.

Бошланғич нархи 250 млн. сўм - купон.

Самарқанд шаҳри, Акмал Икромов кўчасидаги воситачи дўкон биноси.
Ғиштин бино. 800 кв. метр майдонга эга.

Бошланғич нархи 200 млн. сўм - купон.

Каттақўрғон шаҳри, А. Темур кўчасидаги **"Каттақўрғон"** меҳмонхонаси. Уч қаватли ғиштин бино. 150 ўринли. Ресторан ва буфет учун хоналари, ҳовлиси, бассейн, автомобиллар тўхташ жойи ва ёзги дам олиш саҳни бор. 1-қаватида маиший хизматлар-сартарошхона ва дам олиш хоналари учун жой бор.

Бошланғич нархи 310 млн. сўм - купон.

Каттақўрғон шаҳри, О. Мирий кўчасидаги 3-ҳаммом. Бир қаватли ғиштин бино. 9 та душхонаси, 1 та алоҳида хонаси ва сартарошхонаси бор. Марказий канализацияга уланган. Бир вақтнинг ўзида 50 кишига хизмат кўрсатиш мумкин.

Бошланғич нархи 18 млн. сўм - купон.

Ургут шаҳридаги меҳмонхона. Икки қаватли ғиштин бино. 50 кишилик ошхонаси бор.

Бошланғич нархи 400 млн. сўм - купон.

Булунғур шаҳридаги бозорга яқин савдо растаси. Икки қаватли ғиштин бино. 14 та дўконни ўз ичига олади. Иккинчи қаватда кўргазма зали ва қўшимча хоналар мавжуд.

Бошланғич нархи 350 млн. сўм - купон.

Булунғур шаҳридаги 1-ҳаммом. Ғиштин бино. Ошхона ва сартарошхона мавжуд. Соатига 52 кишига хизмат кўрсатади.

Бошланғич нархи 140 млн. сўм - купон.

Нурбулоқ қўрғони марказидаги ресторан (чойхона билан). **"Нурбулоқ"** санаторийси ёнида. Бир қаватли бино.

Бошланғич нархи 20 млн. сўм - купон.

Нуробод тумани Сепки қишлоғидаги **"Чорвадор"** кафеси. Нуробод шаҳридан 25 км. масофада. Миллий услубда қурилган бир қаватли бино. Овқат тайёрлаш учун ошхона жиҳозлари ва хонаси мавжуд. 0,5 таноб ер майдони бор.

Бошланғич нархи 25 млн. сўм - купон.

Нарпай тумани Кўкота қишлоғидаги дўкон (чойхонаси билан). Кўкота зиёратгоҳи ёнидаги бир қаватли ғиштин бино. 0,3 таноб ер майдони бор.

Бошланғич нархи 40 млн. сўм - купон.

Оқтош шаҳридаги **"Ветерок"** қаҳвахонаси. Шаҳар марказий боғида жойлашган.

Бошланғич нархи 2 млн. сўм - купон.

Оқтош пахта тозалаш заводининг ҳаммоми. Бир қаватли ғиштин бино. Умумий майдони 160 кв. метр, 6 хонали. Табиий газда ишлайдиган иситиш қозонига эга.

Бошланғич нархи 4,5 млн. сўм - купон.

Самарқанд шаҳрининг Андижон кўчасидаги қурилиши битмаган ҳаммом. Бир қаватли ғиштин бино.

Бошланғич нархи 300 млн. сўм - купон.

Кимошди савдосини ўтказувчи ташкилий қўмитанинг манзили: Самарқанд шаҳри, Кўксарой майдонидаги маъмурий бино *(Жамғарма банки бошқармасининг 1-қавати).*

Телефон: *(3662) 35-29-65, 35-98-80.*

ИШБИЛАРМОНЛАР, ЖАМОА ВА ДАВЛАТ ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ФИРМА ВА КИЧИК КОРХОНАЛАРНИНГ ДИРЕКТОРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

"ШУҲРАТ ЛТД"

ИЛМИЙ - ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ФИРМАСИ

Сизларга ўзининг қуйидаги маҳсулотларини таклиф этади:

- қишлоқ хўжалик маҳсулотларини *(повидло, жем, мураббо, компот, томат пастаси ва ҳоказоларни)* қайта ишловчи автоматлаштирилган кичик заводлар;
- кичик консерва заводлари;
- аралаш озуқа тайёрлаш учун зарур бўлган қишлоқ хўжалик маҳсулотларини майдаловчи кичик электр тегирмонлар;
- илдизли озуқа маҳсулотларини *(лавлаги ва шу кабиларни)* майдалаб, озуқа тайёрлайдиган электр майдалагич тегирмонлар;
- бодроқ тайёрлашга мўлжалланган ***"ПОП - КОРН"*** аппаратлари;
- шлокоблок ишлаб чиқарадиган *(тўртталик)* қурилма;
- бетон аралаштирувчи қурилмалар;
- автоматлаштирилган ҳар хил сиғимли электр инкубаторлари;
- сутни *(шарбатларни)* қуюқлаштирувчи автоматик кичик заводлар;
- ***"Орзу - 250"*** вариантидаги шарбат ва паста тайёрловчи ярим автоматлаштирилган кичик консерва заводлари;
- маккажўхори сўтасидан донни ажратадиган қурилмалар.

Баҳоси - келишилган нархда.

Манзилгоҳимиз:

702600, Тошкент вилояти, Пскент шаҳри, Амир Темур кўчаси, 82-автобаза биноси, 3-қават.

Телефонлар:

(254) 5-38-44, 5-38-45, 5-38-46.

Барот БОЙҚОБИЛОВ.

Румдин Мисрғача, Хитодин Ҳиндғача...

Миллатимиз ифтихори Алишер Навоий «Насоимул-муҳаббат» асарида келтирганидек, Абдураҳмон Жомий ҳазратлари «Нафоҳотулунс» асарини ёзган пайтида барҳаёт шайхлар ва энг улуғ зотлардан ёлғиз «Ҳазрати Хожа Носириддин Убайдуллоҳ (Хожа Аҳрор)дин ўзга кишини ул табаррук китобда зикр қилмадилар».

Хожа Аҳрорнинг инсонпарварлиги, олий ҳиммати ва саховатининг шон-шуҳрати шу қадар эдики, «Мовароуннаҳр салотини (султонлари) ўзларин аларнинг муридзодалари ва маҳкуми ҳукми тутарлар эрди. Йўқки, ёлғуз Мовароуннаҳр салотини, балки Хуросон ва Ироқ ва Озарбайжон, ҳаттоки, бир соридин Рум ва Мисрғача, бир соридин Хито(й) ва Ҳиндғача барча мулук ва салотин (подшоҳлар ва султонлар) ўзларин Хожа (Аҳрор)нинг маҳкуми ҳукми ва маъмури фармони тутарлар эрди» ва кўпгина давлатларнинг подшоҳлари ул Ҳазратнинг мактубларида айтилган савобли илтимос ва юмушларни тез фурсатда бажо келтиришни ўзлари учун шараф деб билур эрдилар. Алишер Навоийнинг ўзлари Хожа Аҳрорнинг мактубларидан махсус мураққаъ-мажмуа тузган эдилар («мураққаъ ясаб, жадвал ва такаллуфот била табаррук йўсинда асрабмен»).

Улуғ шоиримиз сингари Абдураҳмон Жомий ва Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳам ул зоти шарифни ўзларига пири муршид деб билган эдилар.

Ҳазрати Хожа Убайдуллоҳ жанобы олийлари шу қадар буюк ва эл ичра суюк пири муршид бўлсалар-да, ул табаррук ва муборак Инсон хусусида, айниқса, Шўролар ҳокимияти даврида илм-фанда ва бадиий адабиётда ҳақиқатга хилоф равишда турли уйдирмалар тўқиб келинди. Улуғ шайхни давлат унутса-да, эл унутмади, қабридан эса одам узилмади.

Истиқлол шарофати ила Хожа Аҳрори Валий шахсиятига ва Эшони аъзамнинг бебаҳо меросига ҳурмат ва журъат, адолат ва инсоф кўзи билан қаралиб, ул зоти олийнинг руҳи поклари шод, қадамжолари обод, исм-шарифлари, аждоди зарифлари ёд қилинмоқда. Шу йил март ойида эса аҳли ҳақиқат пешрави, улус раҳнамоси Хожа ҳазратларининг таваллудига 590 йил тўлди.

Бул фақир, муриди ҳақир муршиди комил Ҳазрати Хожа Аҳрорнинг шарафли ҳаёти ва аъмоли хусусида «Ҳайратул Аҳрор» («Аҳрордан ҳайратланиш») маснавийсини иншо айламак билан машғулман.

Севимли «Халқ сўзи» газетасининг муҳтарам муштарийларига мазкур асарнинг «Дебоча»сини тақдим этиш баробарида пири муршидга кўнгил садоқати ва эҳтиромини изҳор қилиш билан камина ўзини бахтиёр санайди.

МУАЛЛИФ.

«ҲАЙРАТУЛ-АҲРОР» ДЕБОЧАСИ

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳийм.

Оллоҳим, ўзингга минг қатла шукр,
Бесамар ўтмади берилган умр.
Бемақсад қилмадим ганжинасин харж,
Олдида беқадр бўлди унинг ганж.
Молу мулким йўқдир шеъримдан ўзга,
Заҳматкаш улусга меҳримдан ўзга.
Умрнинг асрори бандага мубҳам,
Бандага қоронғи валлоҳу аълам.
Илтижо қилгаймен Расулуллоҳдин:
Савобга даъват эт, сақла гуноҳдин.
Меҳринг дариғ тутма бир умматингдан,
Бенасиб қолмайин мен ҳимматингдан.
Арши аъзам эли ва олам эли,
Хулафо, машойих ва одам эли
Мушкулот тушганда бўлсалар ҳамдам,
Армонли дунёда чекмасмен алам.
Одил замон келиб қайтдим ўзликка,
Яна насиб этди ҳурлик ўзбекка.
Ҳазрати Хожаи Аҳрори Валий!
Фақирга Оллоҳдин келмиш бир ваҳий.
Иршод этди гўё илоҳий садо,
Дилимда қўзғатиб олий муддао.
Ҳайратдан фалакка тикдим кўзимни
Тангри даргоҳида сездим ўзимни.
Ғаройиб кўринди дорул-ҳаводис,
Аҳли миллат ила туздим мажолис.
Машойих лутфидан кўнглим юксалди,
Аҳли ҳақиқатнинг созини чалди.
Мозийдан сочилди қалбимга анвор,
Шуурим забт этди «Ҳайратул-Аҳрор».
Беш аср нарига азимат этдим,
Пирим деб муборак қўлингиз ўпдим.
Ҳазратим ҳақирга келтирса иймон,
Умрингиз фусулин қилғаймен достон.
Барҳаёт руҳингиз қўлласа мени,
Буюк мақсуд сари йўлласа мени,
Мушкул кушод бўлғай, фархунда мурид
Бу дорул-фанода бўлмас ноумид.
Кошкийди, ваҳийни мен нозил этсам,
Саводхон улусни мен фозил этсам.
Худо сизни менинг дилимга солди,
Тасаввуф дунёси хаёлим олди.
Туғёнваш унутиб қўйдим ўзимни,
Тангридан тиладим жонга тўзимни.
Умрингиз булоғи қайнаб муттасил
Оби нажот бермиш мисли Салсабил.
Ким савоб изласа баҳравар ўлмиш,
Муршид дуосига сазовор ўлмиш.
Қутлуғ беш юз тўқсон ёшга тўлибсиз,
Ҳамонки, улусга пешрав бўлибсиз.
Улус эҳтиромин қозонган инсон
Улус бирла яшар токи бор жаҳон.
Не бахтки, мушарраф бўлиб карамга,
Эл дардин сўйладим мунис қаламга.
Недур сир-асрори улуғ эшоннинг,
Ҳидоят афсарли азиз инсоннинг?
Не важҳдин амрига бўйсунмиш осон
Мовароуннаҳру мулки Хуросон?
Не важҳдин Навоий, Жомий ва Бобур
Эҳтиром тожини безар мисли дур?
Не важҳдин авому мулуки Турон,
Мулуки Ажам ҳам сийлар пир дебон?
Не важҳдин карвондек йиллар ўтса ҳам
Муқаддас қабридан аримас қадам?
Не важҳдин ҳамонки, ботмас бу қуёш,
Бошида кўтаргай Самарқанду Шош?
Мушкул саволларга жавоб изладим,
Табаррук тарихдан савоб изладим.
Не бахтки, Ҳазратнинг толеи анвор,
Шажара дарахти ҳамон устувор.
Авлодин фахридир улуғ аждоди,
Аждодин фахридир эшон авлоди.
Не бахтки, фақирнинг фарзандлари ҳам
Ҳазратнинг авлоди бўлиб мукаррам.
Буюк сулолага меҳрим бепоён,
Тақдирим риштаси боғланмиш шоён.
Йўқолиб истибдод келтирган алам,
Нажиб зот мадҳига олибмен қалам.
Ўзи севган элдек ул озод бугун.
Уни севган эл ҳам ҳур нажод бугун.
Аҳли ҳақиқату улус пешвоси
Руҳини шод этса фақир иншоси!
Минг тўққиз юз тўқсон тўртинчи йилнинг
Наврўз субҳида бу туҳфаси дилнинг.
Муъжиз иморатга муҳандис бўлсам,
Туркий иборотга мударрис бўлсам.
Бир қасри олийни айласам бунёд,
Фасоҳат нақшидин улус бўлса шод.
Форсу турк мулкинда мунаққаш бино —
Ки, баҳраманд ўлса авому доно.
Шаъмдек шуъла сочса дилларга сўзим,
Мужда каби етса элларга сўзим!
Иншооллоҳ, муродимга етгайман,
Аҳли ҳол, аҳли дил васфин битгаймен!

Спорт, спорт, спорт

ЎЙИН РУҲИГА ҲАМОҲАНГ ДУРАНГ

ФУТБОЛ бўйича Ўзбекистон миллий чемпионати тобора қизғин тус олиб, муросасиз курашларга бой бўлаяпти. Фикримизни Наманган шаҳрида бўлиб ўтган 6-турнинг марказий ўйини «Навбаҳор» ва «Нефтчи» учрашуви ҳам исботлаб турибди. Футболда шундай темир қонун бор. Ҳар бир жамоа чемпион ёки пешқадамга нисбатан бор маҳоратини, нимага қодирлигини кўрсатишга ҳаракат қилади. Наманганликлар ўйиннинг дастлабки дақиқалариданоқ, ён қўшнилари — фарғоналикларга қарши фақат ғалаба учун майдонга чиқишликларини намойиш эта бошлашди.

Уларни ўйингоҳга тўпланган 30 мингга яқин томошабин қўллаб-қувватлаб турди. Лекин, дарвозани тезроқ ишғол қилишга бўлган иштиёқ туфайли мезбонлар ҳужумида шошма-шошарлик, пала-партиш тўп узатишлар кўпроқ кўзга ташланиб турди. Биринчи бўлимнинг ўрталарида ўйин тенглашди. Энди, «Навбаҳор» дарвозаси олдида хавфли вазиятлар тез-тез пайдо бўла бошлади. Чемпионлар жамоасига янги қўшилган Неъматилла Қутибоев ўзининг тезкор, чапдаст ҳаракатлари билан «Навбаҳор» ҳимоячиларини анча шошириб қўйди.

Фарғоналиклар биринчи бўлимнинг сўнгги дақиқаларидаги ҳужумкорлик руҳини 2-бўлимнинг дастлабки дақиқаларида ҳам тўла сақлаб қолишди. Бу эса ўз мантиқий ниҳоясини топди. «Нефтчи»нинг синалган усули қанот ҳужумини ярим ҳимоячи Степан Атоян бошлаб берди. У тўпни чап қанотга Дмитрий Ивангородскийга узатади, ярим ҳимоячи эса тезликни бўшаштирмай тўпни ўнг қанотда ҳаракат қилаётган Неъматиллага оширади. Ҳужумчи эса қулай имкониятни бой бермади. Мезбонлар дарвозасини забт этиш ўйиннинг 49-дақиқасида рўй берди.

Кутилганидек, наманганликлар бутун жамоа бўлиб қарши ҳужумга ташланишди. Минглаб мухлислар уларга далда бериб туришди. Орадан 5 дақиқа ўтар-ўтмай, ҳисоб тенглашди. Тўхтовсиз ҳужумларнинг бирида «Нефтчи» ҳимоячилари жарима майдонида «Навбаҳор» ҳужумчиси Ёржон Ёралиевни кўздан қочиришади. Чемпионатнинг тўпурарларидан бири эса «совға»дан моҳирона фойдаланди.

Ўйин сўнгги дақиқасигача ҳаяжонли воқеаларга бой бўлди, десак муболаға бўлмайди. Айниқса, 2-бўлимнинг ўрталарида фарғоналиклар ҳимоячиси Андрей Фёдоров тепган жарима тўп ишқибозлар ёдида қолди. Унинг зарб билан дарвозанинг ўнг бурчагига йўллаган тўпини наманганликлар дарвозабони маҳорат билан қайтаради. Ҳисоб ўзгармади — 1:1. Ўйин руҳига жамоалар маҳоратига ҳамоҳанг натижа ҳам дуранг бўлди.

Майдондаги ўйинга нотааллуқли бир воқеа бизни анча ажаблантирди. Одатда жамоа бош мураббийси заҳирадаги ўйинчилар ва бошқа мураббийлар қуршовида ўтиради, ўйинга раҳбарлик қилади. «Нефтчи» жамоаси бош мураббийси Юрий Саркисян учрашувнинг бошидан охиригача ўзига ажратилган махсус жой — дарвоза ортида, махсус қўриқчилар қуршовида ўтиргани бизни таажжубга солди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

* * *

ШУ куни мамлакатимизнинг яна етти шаҳрида чемпионатнинг 6-тур учрашувлари ўтказилди. Мухлислар диққат марказида турган учрашувлардан бири Бухорода бўлди. Бу ерда шу пайтгача турнир жадвалининг учинчи ва тўртинчи поғоналарида бораётган «Нурафшон» ва «Трактор» жамоалари ўзаро куч синашишди. Унда майдон эгалари 2:0 ҳисобида устун келишди ва пешқадам «Нефтчи» билан ораларидаги очколар фарқини биттага камайтирди.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд қилинди:

«Янгиер» — «Пахтакор» — 0:0, «Политотдел» — МҲСК — 2:0, «Атласчи» — «Наврўз» — 1:2, «Орол» — «Чирчиқ» — 4:0, «Гулистон» — «Сурхон» — 1:0, «Темирйўлчи» «Сўғдиёна» — 2:2.

Навбатдаги тур учрашувлари 8 май куни ўтказилади. Турнирнинг марказий учрашуви Фарғонада бўлади. Бу ерда «Нефтчи» ва «Политотдел» жамоалари ўзаро куч синашадилар. Андижонда эса «Наврўз» «Пахтакор»ни қабул қилади.

Р. ЖУМАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТУРНИР ЖАДВАЛИ

		Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1.	«Нефтчи»	5	4	1	0	12:4	9
2.	«Нурафшон»	6	3	2	1	10:4	8
3.	«Политотдел»	6	3	2	1	8:4	8
4.	«Наврўз»	6	3	2	1	6:5	8
5.	«Пахтакор»	5	3	1	1	9:3	7
6.	«Навбаҳор»	6	2	3	1	10:9	7
7.	«Сўғдиёна»	6	2	3	1	7:6	7
8.	«Темирйўлчи»	5	2	2	1	6:4	6
9.	«Трактор»	5	2	2	1	3:3	6
10.	«Янгиер»	6	1	3	2	5:5	5
11.	«Орол»	5	1	2	2	5:5	4
12.	«Атласчи»	6	1	2	3	5:9	4
13.	«Сурхон»	6	1	1	4	5:9	3
14.	«Гулистон»	6	1	1	4	1:7	3
15.	МҲСК	5	0	3	2	3:7	3
16.	«Чирчиқ»	6	1	0	5	4:15	2

ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ, СОХТА ДОЛЛАР

Бухоролик нафақахўрлардан бири 78 миллион сўмга валюта сотиб олиб, қаттиқ панд еди. Унга бир неча бойлам сохта АҚШ долларини тутқазиб кетишди. Қария орадан анча вақт ўтиб, ички ишлар бўлимига мурожаат этди. Ҳозир жиноятчилар қидирилмоқда.

Тергов идоралари мўйсафид катта миқдордаги пулни қаердан олгани, нима сабабдан уни қонунга хилоф усулда айирбошламоқчи бўлгани, сохта долларнинг мамлакатимизга «ташрифи»нинг сабабларини ҳам ўрганмоқда.

Илҳом САФАР,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси "**Фан ва тараққиёт**" *илмий - технологик комплекси*

1994 йилда докторантурага:

полимерлар физикаси - 1; композицион материаллар химия ва технологияси - 1; машинасозликда материалшунослик - 2;

ихтисослари бўйича ва аспирантурага:

полимер физикаси - 2; композицион материаллар химия ва технологияси - 2; юза химияси, технологияси ва физикаси - 2; машинасозликда материалшунослик - 2 ихтисослари бўйича қабул эълон қилади.

Ҳужжатлар, эълон рўзномада чоп этилган кундан бошлаб, 1 августгача қабул қилинади.

Мурожаат учун манзилгоҳ:

700095, Студентлар шаҳарчаси, Мирзо Ғолиб кўчаси 7 "А" уй, *"Фан ва тараққиёт" комплекси.*

Телефонлар: 46-39-28, 46-39-41, 46-53-35.

БУЮК АЛЛОМА НОМИДАГИ ХИЁБОН

Самарқанд вилоятининг Оқтош шаҳридаги тажриба-синов заводида Мирзо Улуғбек хиёбони ташкил этилди. Унинг саҳнига алломанинг ҳайкали ўрнатилди. Ёдгорликни ҳайкалтарош Умурзоқ Шарипов яратган.

АЖИНИЁЗ ЭЛ АРДОҒИДА

Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгаши шоир ва мутафаккир Ажиниёз Қусибой ўғлининг 175 йиллигини нишонлаш ҳақида қарор қабул қилди. Шу муносабат билан меҳнат жамоаларида, ўқув юртларида адабий анжуманлар ўтмоқда. Хусусан, Нукус шаҳридаги 3-ҳунар-техника билим юртида бўлган йиғинда Қорақалпоғистон ёзувчилар уюшмасининг раиси, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Т. Қаипбергенов, Ажиниёз номидаги Нукус давлат педагогика институти катта ўқитувчиси Ш. Аяпов талабаларга шоирнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисида гапириб берди. Сўз устасининг ижодидан намуналар ўқилди.

А. ИСКАНДАРОВ,
ЎзА мухбири.

"Ўзавтосозлаш" саноат концерни

"ЎЗАВТОСОЗЛАШ"

САНОАТ КОНЦЕРНИНИНГ КОРХОНАЛАРИ ЗИЛ, ГАЗ юк автомобиллари ва ЛАЗ автобусларини газ ёнилғисида ишлаш учун қайта жиҳозлаб беради

(буюртмачининг ашёларидан)

Концерннинг автосозлаш заводларида бу ишларни амалга ошириш учун барча имкониятлар мавжуд.

Энг асосийси - юқори малакали мутахассисларимиз бор.

БИЗНИНГ МЕҲНАТИМИЗ - СИЗНИНГ ИШОНЧЛИ БЎЛИШИНГИЗДИР !

Концерннинг автосозлаш заводларига мурожаат қилинг.

Маълумотлар учун Тошкент шаҳридаги телефонларимиз:

"Ўзавтосозлаш" саноат концерни **(3712) 54-76-79.**

1 - автосозлаш заводи **91-30-22.**

2 - автосозлаш заводи **90-33-89.**

10-автосозлаш заводи **48-41-11.**

Асака шаҳрида *(Андижон вилояти)*:

6 - автосозлаш заводи **(37436) 2-26-46.**

Самарқанд шаҳрида:

Тажриба - механика заводи **(3662) 35-96-56.**

Нукус шаҳрида:

16 - автосозлаш заводи **(36122) 2-41-23.**

"Ўзавтосозлаш" саноат концерни.

"Ўзавтосозлаш" саноат концерни

Мамлакатимиз ва хориж кино оламидаги янгиликлар!

Кино санъатининг машҳур намояндалари билан учрашувлар!

Севимли актёрларнинг суратлари!

*Буларнинг барини сиз фақат "**Кино**" реклама-ахборот ойномаси саҳифаларида топишингиз мумкин!*

Шошилинг! Ойномамизга иккинчи ярим йиллик учун обуна чекланган.

ЖАНОБ ИШБИЛАРМОНЛАР!

Сизнинг реклама ва эълонларингиз кино санъатининг рангбаранг олами ичра яна ҳам кўркам ва диққатга сазовор кўринади.

Муҳарририят манзили:

Тошкент-700031, Чкалов кўчаси, 1, тел: 55-29-84.

"КИНО" - ҲАММА УЧУН!

Ўзбекистон шартномалар ва савдо давлат акциянерлик уюшмасининг ташқи иқтисодий алоқалар бўйича хўжалик ҳисобидаги «Ўзташқишартнома-савдо» фирмаси тугатилади.

Аризалар эълон чоп этилган кундан бошлаб бир ой муҳлат ичида қабул қилинади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700038, Тошкент, Навоий кўчаси, 7 уй.

Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги жамоаси агентлик ходимаси Қ. Маҳманазаровага опаси

Қутби ФАЙЗИЕВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ХАЛҚ СЎЗИ
•
НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

خلق سوزی

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Миракмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Қулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пиримқул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — М. Холматова, навбатчи — Б. Остонақулов.

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001. Буюртма Г.—955 80332 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А — 2.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6 Босишга топшириш вақти — 21.00. Босишга топширилди 23.00.